

סימן לד

דו"ד בענין הדירה ותשלום המשכנתא

ראשי פרקים

- א. בחינת טענות הצדדים
- ב. רישום כל הדירה על-שם האשה - מתנה או הברחה?
- ג. ביטול מתנה מחמת אומדנא
- ד. תשלום המשכנתא

הענין שבפנינו - הדירה ברחוב ש. חיפה, והמשכנתא הרובצת עליה. להלן העובדות הרלוונטיות.

בתאריך 13.7.94 רכשו הצדדים את הדירה הני"ל, כאשר שני הצדדים הינם הקונים של הנכס בחלקים שונים. בתמורה למכירה שילמו הקונים למוכרים סך של 440,000 דולאר, ע"פ פירוט התשלום המפורט בחוזה.

בתאריך 1.1.95 מכר הבעל דירה שהיתה רשומה על-שמו ברח' ל. בחיפה, בתמורה לסך של 310,000 דולאר, ע"פ פירוט התשלום המפורט בחוזה.

בתאריך 23.4.95 הצהיר הבעל בפני עו"ד מ. על רצונו לתת במתנה וללא תמורה את חלקו (מחצית) בדירה ברח' ש. לאשתו, וכן האשה הצהירה על נכונותה לקבל את הני"ל במתנה. הדירה ברח' ש. נרשמה אצל רשם המקרקעין ב- 3.9.95 ע"ש האשה.

ב- 11.12.95 קבלו הצדדים משכנתא מבנק לאומי למשכנתאות (ע"ס 600,000 ש"ח). שעבוד המשכנתא נרשם כאזהרה אצל רשם המקרקעין בתאריך 6.12.95.

טענות הבעל: 1. הדירה כולה נקנתה מכספי הבעל, דהיינו ממכירת הדירה ברח' ל. שהיתה שייכת כולה לבעל, ומהלואה שנלקחה לצורך השלמת ההפרש, כאשר המשכנתא כיסתה את הלואה הגישור.

2. רישום הדירה ע"ש האשה נועד לצרכי מס, דהיינו שהדירה לא תעוקל או תגבה ע"י שלטונות המס, עקב בעיות שהיו לבעל עם שלטונות המס. לאור זאת מבקש הבעל כי הדירה תעבור לבעלותו המלאה, וכי חוב המשכנתא ישולם ע"י הצדדים בחלקים שונים.

טענות האשה: 1. הדירה ניתנה במתנה ע"י הבעל לאשה, ועקב כך היא שלה בלבד, ולא הוכח כי הדירה ניתנה לשם הברחה בלבד. לטענתה היה בין הצדדים התחשבנויות של כספים שבעקבות התחשבנות זו נרשמה הדירה ע"ש האשה (ראה פרוטוקול מיום יז אייר תש"ס).

2. המשכנתא לא נלקחה לצורך הדירה אלא לצורך עסק הבעל, ועייכ על הבעל לפרוע את המשכנתא במלואה לבדו.

א. בחינת טענות הצדדים

באשר לטענת הבעל כי הדירה נקנתה בכספי מכירת הדירה בל. - המעיין בהסכמי מכירת הדירה בל. וקניית הדירה ברח' ש. יראה כי לא קיימת חפיפה. פרוט התשלומים המופיעים בעמ' 2 לחוזה המכר של הדירה ברח' ש. מוכיחים כי עוד בטרם נמכרה הדירה ברח' ל., שולם למוכרים סך של 250,000 דולאר, שהם כ-57% מסכום התמורה ששולמה למוכרים. גם לא הוכח שסכום התמורה שהתקבלה בשלב מאוחר יותר, נועד לפרעון חוב או גרעון שנוצר מהתשלום עבור קניית הדירה. כמו-כן בעדותו של עו"ד מ. עולה כי האשה מכרה אף היא דירה ברח' מ. בסמוך לרכישת הדירה ברח' ש., כך שלא הוכח שהדירה נרכשה רק מכספי הבעל.

באשר לטענת הבעל כי המשכנתא נועדה לסילוק הלואת גישור - מעיון במסמכים שהמציא ב"כ הבעל (דף פרוט חשבון) עולה כי בתאריך 11.12.95 הועברה המשכנתא לזכות חשבונו של הבעל בבנק לאומי בסך 600,000 ש"ח. באותו יום בוצעו שתי פעולות של רכישת מט"ח בסך כולל של כ-314,000 ש"ח, וכן העברת יומן בסך 40,000 ש"ח. טוען הבעל כי סך 314,000 ש"ח נועד לכיסוי הלואת הגישור. אולם בחשבון מפורט כי מדובר בקניית מט"ח, כאשר הלואת הגישור בסך 300,000 ש"ח שנלקחה מהבנק בתאריך 14.7.94 היתה על אותו חשבון בנק, ולא היה צורך בקניית מט"ח לשם כיסוי ההלואה שנלקחה מאותו חשבון חח"ד. עייכ לא הוכח כי הסכום הנ"ל נועד לכיסוי הלואת הגישור.

זאת ועוד - הלואת הגישור שנלקחה מבנק לאומי ביולי 94, נכון לינואר 97 עמדה על יתרת קרן של 227,500 ש"ח, א"כ הלואה זו לא כוסתה בדצמבר 95 מועד קבלת המשכנתא. הלואת מטבע ישראל אחרת שכוסתה כמעט במלואה, נלקחה מהבנק בדצמבר 96, ואינה ענין למשכנתא הנ"ל.

ב. רישום כל הדירה על-שם האשה - מתנה או הברחה?

השאלה העומדת לפנינו, האם העובדה כי הדירה נרכשה על-ידי שני הצדדים (ע"פ חוזה הרכישה), ובשלב מאוחר יותר, בטרם הרישום אצל רשם המקרקעין, הצהיר הבעל על רצונו לתת את חלקו במתנה לאשה, וכך נרשמה הדירה ע"ש האשה בלבד, האם בכך נתן הבעל את חלקו בדירה לאשה במתנה גמורה ומוחלטת, או שהיה כאן נסיון של הברחת נכסים כטענת הבעל. ברור כי בטענה של הברחה האשה הינה מוחזקת, ובכגון זה נטל ההוכחה מוטל לפתחו של הבעל.

ב"כ הבעל המציא מכתב מעו"ד ג, שיצג את הבעל בכל הקשור לחקירת ותביעת שלטונות המס, ובו הוא מציין כי נגד הבעל נפתחה חקירה בשנת 95, וכי הבעל התייעץ חדשים ספורים לאחר פתיחת החקירה בענין "העברת נכסי דלא נידי שהיו (בבעלות כב' באותה העת), על-שם אשתו בלבד, ואנכי פסלתי אפשרות זאת והמלצתי מפורשות שלא לעשות כל העברות מלאכותיות בין בני זוג". כמו-כן צורף כתב התביעה כנגד הבעל.

טענת ב"כ האשה כי חקירת מס הכנסה היתה "על פרוטות" בלבד, וזאת בהסתמך על כתב האשום, אינה סותרת את רצונו של הבעל להבריח נכסים, שהרי אף אם סיומה בפרוטות, תחילתה בחקירה כוללת.

בתאריך ל' אד"א תש"ס הופיע בפני ביה"ד עו"ד מ., שבפניו הצהיר הבעל על רצונו להעביר את חלקו בדירה ע"ש האשה. לדברי עו"ד מ. שני הצדדים הופיעו אצלו בסמוך לרכישת הדירה, ובקשו להעביר את כל הדירה ע"ש האשה, תוך הסבר כי יש בעיה עם מס הכנסה, וכיון שהם חוששים שיטילו עיקול על חלק הבעל, "בקשו לעשות העברה ללא תמורה ע"ש האשה". עוד ציין עו"ד מ. שהציע לבעל לעשות יפוי כח בלתי חוזר מהאשה, דבר שבפועל לא נעשה.

השאלה שלפנינו האם מהראיות שהביא ב"כ הבעל יש לבטל את המתנה שניתנה לאשה, דהיינו מחצית מזכויותיה בדירה ברח' ש., ולקבוע כי הרישום והבעלות יעשו ע"פ חוזה המכר שבין המוכרים לצדדים.

ג. ביטול מתנה מחמת אומדנא

תנן במשנה ב"ב קמו, ב מי שהלך למדינת הים ושמע שמת בנו וכתב כל נכסיו לאחר ואח"כ בא בנו, שאינה מתנה, דאזלינן בתר אומדנא שאילו היה יודע שבנו קיים לא היה כותבן. וכן בכתובות ע"ט, א באשה שעמדה להנשא וכתבה כל נכסיה לבתה, דלאחר שהתגרשה בטלה המתנה, משום דאמדינן לדעתה שמה שכתבה כל נכסיה מפני שלא רצתה שלבעלה יהיה חלק בהם ולא מפני שרצתה לתת כל נכסיה לבתה, דלא שביק איניש נפשיה ויהיב לאחרני.

והנה שונה דין המכר מדין המתנה. בעוד שבמכר בעינן לגילוי דעת (עיין קדושין מט, ב), הרי שבמתנה ניתן לבטלה על סמך דברים שבלב ואומדן דעת שעל דעת כן לא נתן מתנה. התוס' רי"ד (קדושין מט, ב) כותב לחלק בין מכר למתנה, שדוקא במתנה דברים שבלב הוי דברים אבל לא במכר, וז"ל:

"וההיא דמברחת דמבטלינן למתנה ולא אמרינן דברים שבלב אינן דברים ואזלינן בתר אומדנא, משום דהיא מתנה ולא שביק איניש נפשיה ויהיב לאחרני, אבל אם מכרה נכסיה, אע"פ שהדבר ידוע שהיא רוצה להנשא, מכרה קיים. וכן נמי שכיב מרע, אם מכר כל נכסיו לא אמרינן כסבור למות הוא, שאם כן למה קיבל מעות."

אלא שצ"ע אם התוס' רי"ד מיירי במתנה של כל נכסיו או אפילו במקצתם. ונראה דאף שהדוגמאות שמביא התוס' רי"ד הינן בנותן כל נכסיו, מ"מ אם יהיה אומדנא גם בנותן מקצת, תיבטל המתנה, אלא שבמקרים שמביא התוס' רי"ד מדובר באומדנא כשנותן כל נכסיו. וכדעת התוס' רי"ד מצאנו בשלטי גבורים (כתובות נו, א בעמוה"ר, אות ח), וז"ל:

"ולא אמרו דברים שבלב אינם דברים אלא במכר, הואיל ומכר לו לזה במעותיו, אין לנו לילך אחר דברים שבלב. אבל במתנה אנו הולכים אחר דברים שבלב, שאם אנו מכירין דעתו שאינו גומר ומקנה בליבו, אין מתנתו מתנה, שהרי שכיב מרע אע"פ

שנתן נכסיו במתנה סתם, הואיל ואנו מכירין שאינו נותן אלא על דעת שימות, אם עמד מחוליו חוזר ממתנתו."

וכדברי השלטי גבורים פסק הרמ"א בחו"מ רז, ד. הסבר דברי השלטי גבורים מצאנו בסמ"ע רז, י, וז"ל:

"הטעם, דדוקא במכר דקיבל מעות, מסתמא גמר ומקני אם לא דפירש, משא"כ במתנה דהוא בחינם, דאומדן דעת כל דהו מבטל המעשה, ואמרינן ביה דלא גמר בדעתו ליתנו לו בחינם."

ממכתבו של עו"ד ג. ומעדותו של עו"ד מ. עולה כי הבעל אכן היה נתון לחקירת מס הכנסה בשנת 1995, מועד רישום הדירה אצל רשם המקרקעין, וכי הבעל חפץ היה להבריא נכסים לאשתו מאימת שלטונות המס. עדותו של עו"ד מ. עומדת לכל הפחות במבחן האומדנא המבטלת מתנה, כשאליה מצטרפת העובדה כי נוהלה נגד הבעל חקירת מס הכנסה בתקופה המדוברת.

אף שב"כ האשה העלה טענה כנגד הבעל מדוע לא שעה לעצת עורכי הדין הנ"ל שיעצו לו לא להעביר את הנכס לאשתו, ולכל הפחות לעשות יפוי כח בלתי חוזר מהאשה לבעל, נראה כי אין בטענה זו כדי לשנות את אומדן הדעת הנראה לבית דין כי הדירה ניתנה לאשה לצורכי הברחה ראשית - יתכן כי הדברים שנכתבו ע"י עו"ד ג. על התנגדותו, נועדו לכיסויו מטעמים מובנים. אך גם העצה לעשות יפוי כח בלתי חוזר, נראית נכונה במקרה של הברחה לאדם זר ולא לאדם קרוב כאשה. הרי מדובר בתקופה בה חיו הצדדים חיים שלווים, וענין הפרוד או הגרושין לא עלו על הפרק. במקרים כאלה ניתן להבין את האמון שנותן בעל לאשה ומבריא על שמה נכסים, מבלי שיגבה את עצמו ביפוי כח בלתי חוזר. ע"כ אין באי עשיית יפוי הכח כדי לערער את אומדן הדעת והעובדות שהרכוש ניתן להברחה ולא כמתנה גמורה.

לאור האמור יש לקבוע כי הדירה תהיה בבעלות הצדדים בחלקים שווים, וכך יש לרשום את הדירה אצל רשם המקרקעין.

ד. תשלום המשכנתא

ע"פ האמור לעיל הלואת המשכנתא נלקחה ע"י הצדדים לאחר שתמורת הדירה שולמה ונפרעה. לא הוכח כי הלואת המשכנתא נועדה לכיסוי איזה חוב שנבע מרכישת הדירה. ההלואה עברה לזכות חשבון חח"ד שע"ש הבעל בלבד, למרות שההלואה היא גם ע"ש האשה.

אמנם כאשר איש ואשה לוו, חובת הפרעון הוא על שניהם בשוה. כך עולה מדברי הראשונים דלהלן. אולם בנסיבות הענין שלפנינו, שהלואת המשכנתא נלקחה לאחר שהדירה נרשמה ע"ש האשה, ומאחר שההלואה עברה לזכות חשבון הבעל בלבד, נראה כי הבעל ישא לבדו בתשלום המשכנתא. וארחיב מעט בענין זה של איש ואשה שנטלו הלואה משותפת.

בעל התרומות (שער מד ח"ד), כתב וז"ל:

"והיכא שלוו איש ואשתו מאחד, יש לאשה לפרוע מכתובתה מחצית החוב דהוא החצי, ולא תוכל לטעון שלא נכנסה דרך חיוב אלא מדין ודברים סילקה עצמה מן הנכסים, שאף לפרעון נכנסה, ולענין המחצה היא כאשה שלותה בפני עצמה. ואם פרע הבעל כל הממון או היתומים וכתב להם בעל-חוב התקבלתי, הרי הן חוזרין וגובין מחצה שלה כדין ערב או קבלן שפרעו. ואם הבעל קיים והיא טוענת אתה לקחת כל הממון, אינה נאמנת. ואם יש מיגו בפרעון נאמנת. סוף דבר הרי הם בטענות אלו כשאר שני לווין שלוו."

והראה בעה"ת את מקור דינו - מתשובת הרי"ף. ומבואר מדבריו שאיש ואשה שלוו הם כשני אנשים זרים. וכן פסק המחבר בשו"ע חו"מ ע"ז, ובלבוש בעיר שושן, הביאו הסמ"ע (עז, כה), כתב לחלק בין מציאות שהאשה נשאת ונותנת בממון בפני עצמה, דבכגון זה יכול המלוה לגבות מחצית מן האשה, לבין מציאות שאין האשה נשאת ונותנת אלא בממון בעלה;

"נהי דהמלוה סמך דעתו עליה מצי לגבות ממנה החצי, מ"מ מילתא דמסתברא הוא שאין הבעל ויורשיו נפרעין ממנה, אלא נאמנת לומר שכל הממון לקח הבעל לידו והיא נכנסת בערב קבלן עם בעלה כדי שיוכל להחיות."

וצריך להבין מהו הגדר של נושאת ונותנת בממון שלה. האם אשה שמשתכרת ממעשי ידיה הינה בכלל הנושאת ונותנת בממון עצמה. האם כל אשה שיש לה ממון משלה הינה בכלל זה. בפשטות נראה לבדוק כל הלואה ביחס לממון שהאשה רגילה לשאת ולתת בו לעצמה. לא הממון שיש לה או שהיא מרויחה הוא המודד אלא הממון שהיא עוסקת בו בפועל - קונה, מוכרת ומשקיעה. אשה שמשתכרת ומשכורתה משמשת לקניות לצרכי הבית המקובלים (בהתאם לרמת המחיה הנהוגה בבית), אין לה דין של נושאת ונותנת בממון עצמה. והוא הדין באשה הנושאת ונותנת בסך מסוים, אם ההלואה חרזה אל מעבר לסך הנהוג, אין לה גדר של נושאת ונותנת בממון שלה לענין הלואה זו. בפרט במקרה שלנו שההלואה עברה ישירות לחשבון הבעל ושלא לצורך הדירה, כפי שנראה ממהלך העובדות כמפורט לעיל, לכל הפחות ביחס לבעל עצמו, אין הוא יכול לגבות ממה שכבר פרע לבנק.

עוד מבואר בלבוש שיש שני דינים בהלכה זו. דין של גביית מלוה ודין של שותף שפרע. לענין גביית המלוה אין נפקות אם האשה נושאת ונותנת בממון שלה אם לאו. המלוה יכול לגבות מהאשה. אין ענינו של המלוה אם האשה נטלה את הכסף לצורך עצמה, דכיון שהאשה לותה יחד עם בעלה, סמך המלוה בדעתו לגבות גם מהאשה ויכול לגבות ממנה. לגבי המלוה אין את השיקול מה המטרה שלשמה לותה. השיעבוד של עבד לווה לאיש מלוה הוא שעבוד שנובע מעצם ההלואה, וכיון שלותה האשה עם בעלה, הרי היא משועבדת להחזר החוב, מחצית כלה ומחצית כערב, וכדין שותפים שלוו שהתבאר דינם בחו"מ סי' עז.

החילוק שחילק הלבוש בין נושאת ונותנת בממון שלה או אינה נושאת ונותנת, הינו ביחס לתביעה שתבוא מצד הבעל כלפי האשה, כשפרע הבעל למלוה את מלא החוב שלוו הוא ואשתו. תביעת הבעל כלפי האשה - שהואיל ושניהם לוו הרי הם שותפים בחוב, ושנים שלוו דינם כשני ערבים, ואם פרע אחד מהם כל החוב, חוזר וגובה מחבירו כדקיי"ל בשו"ע חו"מ סי' עז סו"ס א. על כך עונה האשה וטוענת, ששני שותפים שלוו הסיבה שיכול הפורע לגבות מחבירו, מפני דאמדינן דמסתמא כל אחד נטל חלקו בהלואה, או שכל ההלואה נכנסה לכיס

השותפות וממילא חשיב ככל אחד נוטל חלקו. אולם כאשר האשה אינה נושאת ונותנת בממון עצמה, או כאשר ברור שהממון היה לצורך עיסקי הבעל, איך יבוא הבעל ויתבע ממנה להחזיר את חלקה בפרעון ההלוואה, הרי כל מה שנטלה, לצורכו ולצורך חיוביו של הבעל נטלה. העובדה שהיא משועבדת כלפי המלוה, אינה משעבדת אותה כלפי הבעל. חיוב כלפי הבעל יכול להיווצר כשתהיה כאן יצירה של שותפות, ומשאונה נושאת ונותנת בממון עצמה, אף שהיא משועבדת למלוה, אין כאן שותפות וערבות המחייבת אותה בהחזר החוב שפרע הבעל למלוה.

ובתומים (עז, אורים ס"ק כח), לאחר שהביא את דברי הלבוש הוסיף: "ויש לישב בדין זה, ואין בזה אלא כפי שעניי הדיין רואות". ולעני"ד כוונתו שיש לשקול את שיעור "נושאת ונותנת בממון שלה" ביחס להלוואה. שהרי לא יתכן לחייבה בהחזר החוב שפרע הבעל, אם מדובר בחוב גדול ביחס לסכום שבו היא נושאת ונותנת בממון שלה, ושיקול זה הוא שיקבע אם יש לפנינו שותפות או שליחות. לאור זאת במקרה שלפנינו אין לחייב את האשה עבור מחצית מה שפרע הבעל לבנק.

כל זה ביחס לתשלום העבר, אך נראה שגם ביחס לעתיד החיוב לתשלום המשכנתא יושת על הבעל. הנתיות עז, יא, כתב וז"ל:

"נראה דדוקא כשחתמה האשה עצמה בשטר נעשה עליה ג"כ חוב, אבל אשה שהקיפה סחורה, אפילו היא נושאת ונותנת, מ"מ נראה כיון שידוע לכל שיש לה בעל וכל מה שנושאת ונותנת הכל של בעל, וכל הריוח וההפסד חל על בעלה והיא לית לה משלה כלום, הוי כהודיעה שהיא שליח שהדין עם המשלח כמבואר בסי' קפב, וכמו בסנטר ובאפוטרופוס של בעה"ב שהדין הוא רק עם בעה"ב, אם לא שחתמה בשטר דאז הוי כפירש המלוה שדעתו עליה, ומכל-שכן אם פירש בהדיא שאין סמיכות דעתו רק עליה, שאז חייבת גם היא לשלם כשאין לו לבעל."

מהנתיבות חזינן שאין האשה משתעבדת למלוה אלא באופן שיש לנו אומדן דעת ונסיבות ברורות שהמלוה ראה כאן בהלוואת האשה השתעבדות מצידה לפרעון החוב. הפשטות מורה שאשה שלקחה בהקפה, הרי היא שליח של הבעל, ואין המלוה רואה באשה לוח אלא שליחה. משא"כ כאשר האשה משתעבדת בפירוש, אם ע"י חתימה בשטר או ע"י אמירה מפורשת של המלוה דעלך קא סמיכנא, הרי שנוצר שעבוד של האשה כלפי המלוה. ומבואר מדבריו שעצם הנושאת ונותנת אינו מהוה סיבה לשעבוד.

אלא שמדברי הבי"ש (קב, ח) מבואר שאשה משועבדת לתשלום חוב אף במציאות שלא היא היתה הלוח אלא הבעל, אך המעות הגיעו לידה מכח היותה נושאת ונותנת בתוך הבית, חייבת מדין ערב, וא"כ כל-שכן באופן שעליו דבר הנתיבות, שלוחה ולא חתמה על השטר, דכיון שהגיעו המעות לידה, משועבדת לתשלום החוב. ועיין בבית מאיר שם (קב, ב ד"ה ולכ"ע) שחלק על הבי"ש. ועיין בשער המשפט עז, ו מש"כ בזה.

הדברים הנ"ל אמורים ביחסי הבנק עם האשה, במידה והיינו דנים כאן בתביעה זו. הנידון שלפנינו הוא אופן התשלום לבנק, כאשר ההתדיינות היא בין שני השותפים שלקחו את ההלוואה. בנסיבות הענין יש לראות את האשה כמשועבדת להלוואה אך לא כלוה. הלוח הוא זה שקיבל את הכסף, דהיינו הבעל. הלואת משכנתא, שבה ממשכנים דירה בתמורה להלוואה,

מחייבת ע"פ תקנות הבנק לשעבוד בעלי הזכויות במקרקעין המשועבד כלוויים. אך בדין ודברים בין בעלי הזכויות לקביעה מי מהם הוא החייב, הרי שמי שקיבל בפועל את הכסף הוא החייב, ועליו לפרוע לבנק את ההלוואה שקיבל. לעצם השתעבדות האשה, יתכן והאשה הסכימה לקחת ולהיות משועבדת לבנק עבור חוב המשכנתא שעבר לזכות הבעל, רק לאחר שהבעל העביר לטובתה את חלקו בדירה, דבר שניטל ממנה בפסק דין זה.

לאור האמור הבעל ישא לבדו בתשלום חוב המשכנתא לבנק לאומי למשכנתאות, אף ששני הצדדים רשומים במסמכי הבנק כלוויים, וחלה עליה הערת האזהרה שנרשמה אצל רשם המקרקעין בתאריך 6.12.95.

לאור האמור לעיל:

א. הדירה ברח' ש, הרשומה כיום ע"ש האשה, תעבור לבעלות משותפת של הצדדים.

ניתן בזה צו לרשם המקרקעין לרשום את הדירה הנ"ל ע"פ האמור לעיל.

ב. חוב המשכנתא לבנק לאומי למשכנתאות, יפרע ע"י הבעל לבדו. כמו כן אין האשה חייבת לפרוע לבעל עבור מה שפרע בעבר לבנק לאומי למשכנתאות.

מסקנות

- א. מתנה ניתנת לביטול על סמך דברים שבלב ואומדן דעת שעל דעת כן לא ניתנה.
- ב. כאשר הוצגו בבית הדין ראיות שיש בהן אומדן דעת שמה שהעביר הבעל את חלקו בדירה (מחצית) לטובת האשה הוא מטעמים של הברחה, הרי שע"פ הדין הצדדים הם בעלים על הדירה בחלקים שווים.
- ג. איש ואשה שלוו, חובת הפרעון הוא על שניהם בשוה, והרי הם כשני אנשים זרים.
- ד. אשה שאינה נושאת ונותנת בתוך הבית, אף אם המלוה יכול לגבות ממנה מחצית מהחוב, מ"מ הבעל או יורשיו אינם יכולים לגבות ממנה, אם פרעו למלוה כל החוב.
- ה. אשה הנושאת ונותנת בסכום מסוים, ולקחו הבעל והאשה הלוואה גדולה מעבר לסכום שהיא נושאת ונותנת בו, הרי שדין האשה לענין הלוואה זו כמי שאינה נושאת ונותנת בתוך הבית.
- ו. נחלקו האחרונים בבעל שלוו והמעות הגיעו ליד האשה מכח היותה נושאת ונותנת בתוך הבית, האם היא משועבדת לתשלום החוב. י"א שאינה משועבדת, וי"א דמשועבדת מדין ערב.
- ז. בתביעות בין הבעל והאשה (לא בין המלוה כנגד שניהם), דהיינו שהאשה תובעת שהבעל לבדו ישלם את החוב למלוה, מי שלקח בפועל את הכסף הוא הלוה והוא המשועבד וחייב בתשלום החוב.